

PM

16 augusti 2012

Rapport cykeltur Växjö–Simrishamn 4-8 juni 2012

Bakgrund

I slutet av april 2012 tog undertecknad projektledare för Sydostleden beslutet att i början av juni cykla hela sträckningen mellan Växjö och Simrishamn.

Känner ett behov av att uppleva sträckningen för Sydostleden i tid och rum, träffa en del turismaktörer längs vägen och få verklig praktisk erfarenhet för det fortsatta arbetet med utvecklingen av Sydostleden.

När det gäller infrastrukturen har vissa sträckor av den kommande leden en bra kvalitet i nuläget, vissa delar behöver förstärkas och på vissa ställen finns "hål" där det måste anläggas nytt. Jag skall försöka känna av detta, men också generera idéer och tankar kring varumärket och mjukvaran/produkten Sydostleden.

Cykelturen följer den sträckning som överenskommits med kommunerna. Den inventering och kostnadsbedömning som Vectura gjorde i den fördjupade förstudien är en ovärderlig utgångspunkt för kommande behov av åtgärder och investeringar. Inventeringen utgör 29 kartblad och på vissa ställen i den kommande skrivningen refereras till ledens sträckning på dessa kartblad (ex V3/1Q; som betyder kartblad nr 3 för Växjö samt ledavsnitt Q för den första kommunen från norr till söder).

Leden sträcker sig genom 9 kommuner, varav 8 är direkt engagerade i projekt Sydostleden (Tomelilla berörs, men är ej partner i projektet). Från norr till söder:

- Växjö (V1-V3)
- Tingsryd (T1-T7)
- Olofström (finns på Karlshamns kartblad Kmn1)
- Karlshamn (Kmn1-Kmn5)
- Sölvesborg (Sö1-Sö3)
- Bromölla (Br1-Br3)
- Kristianstad (Krstd1-Krstd7)
- Simrishamn (Smr1-Smr4)

De regioner som berörs är Södra Småland, Blekinge och Skåne. Längs hela sträckningen befinner jag mej i Trafikverket Region Syds område (som är en mycket viktig partner i projektet).

Förberedelse/utrustning

En tämligen nyinköpt privat cykel från DEGAVI i Kristianstad. 7-växlad herrcykel av modell Citybike. Lättcyklad och tålig för svenska förhållanden. www.degavi.se

Projektet har precis fått leverans av profilerande cykeljacka respektive sportflaska för dryck. Svart, matchande hjälm ha köpts in för cykelturen. Två cykelväskor hängande på vardera sida av pakethållaren samt en större rygsäck surrad på pakethållarna och en mindre rygsäck på rygg, för kamera, mobil, kartor (bl a Norstedts nya cykelkarta) m. m., utgjorde huvudsaklig utrustning i övrigt.

Förberedelse/press

Med hjälp av Johanna Andersson, informatör inom Regionförbundet Södra Småland, har vi producerat en pressrelease/inbjudan till olika media längs ledens sträckning. Detta för att skapa kännedom och intresse för leden. En målsättning är att redan under utvecklingen av leden skapa ett starkt varumärke. I inledningsskedet till potentiella aktörer längs leden, politiker, tjänstemän, lokalbefolkning m fl. Efterhand också gentemot cykelintresserade och potentiella besökare såväl inom som utom Sverige. Jag återkommer i rapporten efterhand till den respons vår pressinbjudan ger.

Johanna tycker också att vi skall nyttja sociala medier för att kunna följa cykelturen. Jag är ingen "Facebookare" och känner mej inte mogen för det. Nej, istället blir det Twitter som nu är en möjlighet för intresserade att följa cykelturen. @TommyRfss har registrerats och är nu ett nytt arbetsredskap för undertecknad. Hoppas kunna leverera många Twitter under resans gång.

Start i Växjö den 4 juni kl 09.00

Enligt plan startar jag utanför Regionförbundet Södra Småland, Videum, i Växjö den 4:e juni kl 09.00. Inget pressuppbåd på plats, men däremot arbetskamrater från Regional Utveckling (den avdelning jag tillhör inom Regionförbundet Södra Småland). Anders Unger, Emelie Johansson och Nauras Minelmio på plats och de pushar mej för den 27 mil långa cykelturen.

Jag rullar iväg, fylld av energi och lust att uppleva den sträckning jag skall arbeta med några år framöver. Många har också tyckt att det är en utmärkt idé att projektledaren gör denna erfarenhet på plats i 27 mil.

Enligt SMHI:s spännande väderobservationer/statistik på www.smhi.se kan man se att temperaturen är många grader under det normala denna dag. Regnet hänger i luften men uteblir nästan helt denna första dag. Vinden är ju också av betydelse när man skall ta sig fram av egen kraft och den är helt ok. Jag hade ju tidigare på morgonen startat på Kungsgatan i centrala Växjö, så jag kommer verkligen att cykla hela sträckningen och en del därtill!

Växjö satsar för att öka intresset för cykling. Lokalt finns en mycket bra runda runt hela staden och inne i staden många bra cykelvägar åt olika håll. Även service och inspiration av cyklist-räknare m.m. etableras. www.vaxjo.se

Jag startar med uppförsbacke till Teleborgs vattentorn. Undrar vad jag gett mej in på, men rationella tankar talar om att Du skall vidare "ner" till havet. Från starten vid Regionförbundet till Tornet är stigningen 33 m, upp till 203 m över havet (på Google Earth kan man peka på en punkt/plats och direkt i bildens nederkant få höjden över havet). Är detta SOL:s (i fortsättningen förkortar jag Sydostleden med SOL) högsta punkt redan så här i början? Reder ut detta med lite angivelser under resans gång.

Vattentornet i Teleborg är en ganska berömd "hörbarhet". Tornets konkava botten, som ger ett konvext tak under tornet, har en exceptionellt överraskande stark ekoeffekt. Här kan man nästan höra det minsta sandkorn falla till marken.

Snart lämnar jag Växjö/Teleborgs cykelvägar och cyklar på vägen mot Tävelsås. Strax norr om Rinkaby är det/har det varit meningen att en ny cykelväg byggs ca 4,5 km ner mot Furulund, där den gamla banvallen Växjö-Ingelstad har korsat väg 27. I området är det inte helt lätt att finna en bra lösning med skogsstigar/vägar som inte kommer att köras sönder av skogsmaskiner m.fl. Området erbjuder heller inte så mycket när det gäller sevärdheter/upplevelser. Jag cyklar fram till stugbyn öster om Rinkabysjön för att se om det finns någon skogsväg eller liknande som leder vidare. Bedömer att det inte är framkomligt och får återvända samma väg jag kom.

Har efter cykelturen haft ett möte med Johan, Ellen och Linnea inom Växjö kommun. Vi blev då överens om att man inom kommunen skall undersöka förutsättningarna för alternativet att fortsätta till Tävelsås och därifrån vägen till Nytorpet strax norr om Ingelstad.

I det fall banvallen skall användas så behöver underlaget förbättras fram till V2/1G.

Mer och mer konkurrens med ridning ju närmare Ingelstad man kommer.

Ingelstad och söderut

Strax norr om Ingelstad löper SOL på banvallen längs Torsjön. Vackert och asfalterat underlag hela vägen genom Ingelstad. I Ingelstad passerar jag cykelhandel/service. Undertecknad provianterar på ICA och fortsätter sedan söderut.

Här i Ingelstad skall vi, på Solvikens pensionat, i augusti ha vårt kommande projektgruppsmöte. www.solvikens.com. Näringslivskontoret i Växjö kommer i september att vara med på ett lokalt möte där SOL också kommer att presenteras. För lokal förankring! Solvikens pensionat ligger på en "ö" i södra delen av Torsjön. 160 m över havet, vilket betyder att jag nu är 40 m lägre än vid Teleborgs vattentorn.

När jag är i Ingelstad tänker jag på hur viktigt det är att vi utefter leden, inom rimligt avstånd beroende på attraktivitet, lyfter fram upplevelser/boenden/affärer/matställen/Caféer m.m.

Söder om Ingelstad är banvallen i dåligt skick och måste förbättras med nytt underlag. För att spara investeringsmedel skulle, från Ingelstad t.o.m. Väckelsång, SOL kunna följa samma sträckning som Åsnen Runt. Visserligen på vägar med biltrafik i vissa delar, men troligen lågfrekvent. Bedömningen är att detta också stärker attraktiviteten för SOL i denna del. Bör kollas!

Mellan Väckelsång och Tingsryd bör, som planerat, SOL följa banvallen. Här är kvaliteten bättre och kanske kan den inledningsvis fungera med nuvarande underlag. En noggrann okulärbesiktning bör dock genomföras för en slutlig bedömning. Troligt är att förstärkning under alla omständigheter måste ske.

Mellan Väckelsång och Tingsryd passerar jag Semesterbyn Kåranäs. Med 74 bäddar erbjuder gården SPA & relax med uppvärmda pooler, fiske, utsikt över sjö, barnaktiviteter m.m. Lamadjur och getter alldeles vid SOL-leden. Mia Närling driver semesterbyn tillsammans med Johan Persson. Träffar Mia som just håller på med trädgårdsanläggning i utemiljön. www.semesterbyn.se

Tingsryd-Urshult

Väl framme i Tingsryd kan boende, service, mat, handel/shopping, aktiviteter m m erbjudas. För egen del cyklar jag till Börjes och inmundigar ett rejält mellanmål vid korvkiosken. Besöker också välrenommerade Tingsryd resort med camping, stugor,

restaurang, aktiviteter m.m. <http://tingsrydresort.se>. Här kommer också dagens enda regnskur i ca 10 min.

Vidare mot Urshult! Här finns möjligheten att ta den befintliga vägen upp mot Rössmåla (Banvallsleden) och sedan ner mot Urshult. Att cykla på väg 120 är livsfarligt och därför en omöjlighet. Tätt, tung och snabbgående trafik. Jag väljer ändå att ta sträckningen längs väg 120, men cyklar mestadels på mindre vägar norr om 120. När jag är tvungen att cykla längs 120 är det en mycket otrevlig upplevelse.

Här har dock Tingsryd valt att göra en satsning på en ny cykelväg längs väg 120, vilket också är efterlängtat av lokalbefolkningen. En ny cykelväg kan kombineras med mindre, natursköna vägar/avstickare. Planering pågår och bl a har samrådsmöte hållits.

Efter drygt 8 timmar (tar god tid på mej för att ta in så mycket info och upplevelse som möjligt) är jag framme i Urshult. Här finner jag snabbt turens första boende, Urshults anrika hotell. www.urshultshotell.se

Hotellet byggdes 1923 av bagarfamiljen Karlsson. Idag drivs hotellet av Eva och Stefan, som tog över 2008. 14 rum med totalt 28 bäddar. Hotell och restaurang inrymt i två charmiga byggnader i stort behov av upprustning. Vill inte vara utan upplevelsen att ha bost i detta hotell. Cykeln kunde jag dessutom parkera i den gamla vedboden.

Eva och Stefan har många cyklister sommartid. Urshult är en knutpunkt för Sverigeleden, Banvallsleden, Åsnen Runt och Kronobergstrampen.

Den första dagen av färden till Simrishamn är till ända. Det har varit en dag fylld av nya intryck och några reflexioner innan jag somnar för att samla kraft inför morgondagens etapp:

Om det är möjligt så tror jag att den bästa sträckningen söder om Växjö vore cykelväg till Tävelsås och sedan befintlig väg mot Ingelstad. Denna sträckning skulle troligen upplevas mera positivt och också ge mer möjlighet för entreprenörer att utveckla verksamheter.

I Urshult kan man också få en uppfattning om den besöksnäring som är beroende av att det skapas förutsättningar för ökad omsättning, högre lönsamhet och fler årsarbeten. Och det är just detta som är SOL:s övergripande mål.

Start etapp 2 tisdag den 5 juni

Jag skall idag cykla från Urshult till Sölvesborg. Det blir den längsta dagsetappen på vägen till Simrishamn. Dagen börjar med frukost och ett uppskattat besök. Anders Borgehed, Näringslivsutvecklare i Tingsryds kommun, tittar in på hotellet. Han bor bara ett stenkast bort. Trevligt att prata lokalkunskap med Anders.

Dagens väder är fortfarande kyligare än normalt denna årstid, men förhoppningsvis blir det uppehållsväder. Jag lämnar hotellet vid 9-tiden och trampar genom Urshult och följer banvallen söderut.

Urshult – Ryd

Cyklar på den gamla banvallen mot Ryd. Det märks tydligt att Tingsryds kommun är en "Hästkommun". Hästarna konkurrerar om utrymmet på banvallen och det blir därför ganska upptrampat och mycket löst grus att cykla på. I alla fall den första delen av sträckan (T5/2Ö).

Innan avfartsvägen till Blidingsholm (äventyr, kanoting, spa, konferens m.m.) på väg 120 löper cykelleden på en mycket hög banvall längs vägen. Häftigt! www.blidingsholm.se

Närmare Ryd (från vägskil Vrångaböke) är underlaget väsentligt bättre och det är en naturskön upplevelse att cykla denna sträcka. Här kan säkert

underlaget fungera bra som det är och absolut ingen asfalt på denna del av leden!

Bl.a. passerar jag, vid Brändeborgsfjorden, över Mörrumsåns norra del på en välbevarad klassisk järnvägsbro. Jag kan här riktigt känna hur det var att tuffa fram med ångtåg och passera dessa broar. Jag har ju själv upplevt det så många gånger (ja, så gammal är jag...!). Vid järnvägsbron passerar också Värendsleden och här har iordningställts en mycket fin rastplats, vilket också är en viktig "infrastruktur" för att höja ledens attraktivitet.

Från Norraryds Camping och in mot Ryd är det skönt att trampa fram på asfalt igen även om den senare delen av banvallen var mycket ok. Är underlaget inte tillräckligt bra blir det jobbigt att cykla och ledens attraktionskraft blir mindre. Jag kan redan nu erkänna att jag är mycket mer "asfaltfan" än jag var när jag startade, men vill betona att vi inte ska bygga bort de delar där annat underlag förstärker naturupplevelsen.

I Ryd är det fika på ICA (kul rim...eller?) med pecannötswienerbröd vilket är en personlig favorit och som kommer att underlätta den fortsatta färden mot Fridafors och gränsen till Blekinge.

Strax innan Ryd sammanfaller SOL med Banvallsleden söderut. Också gemensam sträckning med Pilgrimsleden Västra Sigfridsleden. Mellan Ingelstad och Väckelsång passerade jag under gårdagen också skyltar för denna led.

Denna sträcka till Fridafors (T6-7/"AE/AF) är önskvärt att kvalitetshöja till asfalt. Vid det gamla pappersbruket i Fridafors måste en ny GC-väg kompletteras parallellt väg 126 (T7/2AG).

Desto mer jag cyklar på banvallen, desto mer funderar jag på vikten av att vi väl avväger besluten om kvalitén på underlaget. Vecturas utredning utgår ifrån att asfalt anlägges i stor utsträckning. Vi måste fundera vidare på vissa sträckor, vissa är solklara att de måste asfalteras medan andra skall ha ett naturligt underlag. Jag hoppas ju genom cykelturen kunna tillföra bra synpunkter. Naturligtvis handlar det till syvene och

sist också om resurser/pengar.

Fridafors Feriecenter utgör gränspostering mellan Småland och Blekinge. Anläggningen, som bl.a. ger möjlighet till stugboende är en utmärkt anhalt för SOL-cyklare. Stannar till och ger information om SOL och får samtidigt lite lokalkännedom. www.fridafors-fritidscenter.se

I Fridafors ansluter SOL till Mörrumsån och följer sedan till stora delar ån ända ner till Svängsta. Den första påminnelsen om Mörrumsåns betydelse för industriutvecklingen i Sverige får jag redan i Fridafors, där de spöklika byggnaderna minner om det pappersbruk som drevs på orten fram till 1999.

Jag vet att jag på vägen genom Blekinge kommer att möta resterna av många stora industrier, som efterhand bedömts olönsamma och därför blivit nedlagda och som i vissa delar idag håller på att tas över av naturen.

På gränsen mellan Småland och Blekinge en gammal gränsskylt. Också den framkallar nostalgiska påminnelser om tågresor och gränspassager. Skylten börjar bli härligt rostig

men ingen som cyklar SOL behöver använda GPS:en för att se var gränsen går.

Lämnar Småland och cyklar in i Blekinge

När jag nu lämnar Småland befinner jag mej 120 m över havets nivå. Det går sakta men säkert utför. Även om det inte märks så mycket så skulle det naturligtvis vara mer jobbigt att cykla från Simrishamn till Växjö. Vi tror ju därför att de 8 000 som så småningom årligen kommer att cykla hela leden väljer att göra det åt samma håll som undertecknad.

Fridafors – Åkeholm

Från Fridafors följer SOL Mörrumsån på den östra sidan. Jag befinner mej nu i Karlshamns kommun. På andra sidan ån ligger Olofströms kommun.

Bedömer att underlaget här är tillräckligt bra för att, i varje fall initialt, kunna fungera bra som cykelled. Dessutom är det ju en fantastisk naturupplevelse att hela tiden cykla i närheten av Mörrumsån.

Det är nu ca 5,9 km ner till det ställe där SOL sträcker sig in på den västra sidan av ån och då in i Olofström. På vägen passerar jag Hovmansbygd med en mycket välbevarad stationsmiljö. Här korsar jag Sverigeledens

sträckning. Via bron i Hovmansbygd kan man enkelt ta sig till andra sidan ån och besöksmålet Ebbamåla Bruk. Ett industriminne som idag bevaras och hålls levande av Anders och Anna-Karin Randver. Jag väljer idag att inte besöka Ebbamåla eftersom jag ganska nyligen var där och fick mej lite lokalkännedom och tankar om cykel/SOL m.m. av Anders och Anna-Karin.
www.ebbamalabruk.se

Jag tänker på att om jag skulle övernattat på vandrarhemmet i Ebbamåla så hade jag varit tvungen att med planering och förutseende proviantera i Ryd. Därefter ingen livsmedelsbutik inom nära räckhåll. Detta är exempel på vad bra information kring SOL framöver måste hantera.

Lite längre ner längs ån passerar jag nära Hallandsboda. Här driver Per-Olof Karlsson Hallandsboda Bed & Breakfast. Har lovat Pelle att vid tillfälle titta in, så jag passar på att proviantera vatten hos honom.

www.hallandsbodabedandbreakfast.se

Har nu cyklat ca 5,5 km på asfaltliknande underlag i Olofströms kommun. Underlaget bra, men på vissa ställen har det gått sönder och hål har bildats. Dessa måste åtgärdas, vilket jag skall meddela Sven Olofsson, teknisk "klippa" och anhängare av SOL inom Olofströms kommun.

I Åkeholm kommer jag mer beständigt in i Karlshamn igen och möter då 2,5 km grusbelagd banvall igen. Den känns ok att cykla.

Precis innan jag cyklar in i Åkeholm så möter jag det som jag hoppas att många som cyklar SOL skall få uppleva. Ca 30 m framför mej står en rådjursmamma med kid på banvallen. De står still så länge att vi hinner få ögonkontakt innan de försvinner in i skogen.

En reflektion är att jag upplever ett mycket rikt djurliv och möter många olika arter både på land och i luften. I efterhand ångrar jag att jag inte var förutseende och noterar. Den mest speciella och ovanliga arten "Stenvildsvin" mötte jag här på väg ner mot Asarum. Plötsligt var den bara där och den stannade tacksamt kvar för fotografering.

Vandringsleden Blekingeleden korsade jag strax söder om Ebbamåla. Därefter har den gått parallellt på andra sidan Mörrumsån till Åkeholm. Det är många olika leder, pilgrimsled, cykelleder, vandringsleder) som korsar SOL, har samma sträckning i vissa delar eller som sträcker sig i närheten.

Idé kulturturism

På flera ställen, och speciellt här längs Mörrumsån, finns små skyltar uppsatta med information om natur och kultur. Det ger mej en idé för hur besöksnäring och kultur skulle kunna mötas på ett konkret sätt längs SOL. Jag skall försöka få "Kulturisterna" i de tre regionerna och 8 kommunerna att skapa ett projekt för att lyfta fram kultur/historia längs leden. Det skall göras på olika språk både via skyltar och med IT-media i framkant.

Avståndsangivelse

När jag cyklar kommer ständigt frågorna typ, hur långt har jag nu cyklat?, hur många km har jag kvar? osv. På banvallen norr och söder Ingelstad stod km-stenar i granit kvar, en för varje km. Söder om Fridafors finns en annan typ av km-angivelse kvar på några ställen. Jag tar med mej att vi längs SOL skall ha någon typ av trevliga km-skyltar!

Åkeholm (Svängsta) – Asarum

Strax innan Svängsta har Karlshamn gjort sin läxa. Här börjar nämligen asfaltbeläggning, som sedan sträcker sig hela vägen till Asarum (och även därefter). Det är lättcyklat till Asarum (i alla fall denna dagen) och jag är nu nere på 36 m över havet.

Jag ser tydligt att Karlshamns asfalterade cykelväg gör det lätt att samsas med hästarna och ridintresset. Tydliga spår visar att hästarna här håller sig vid sidan om den asfalterade vägen. Så skulle vi

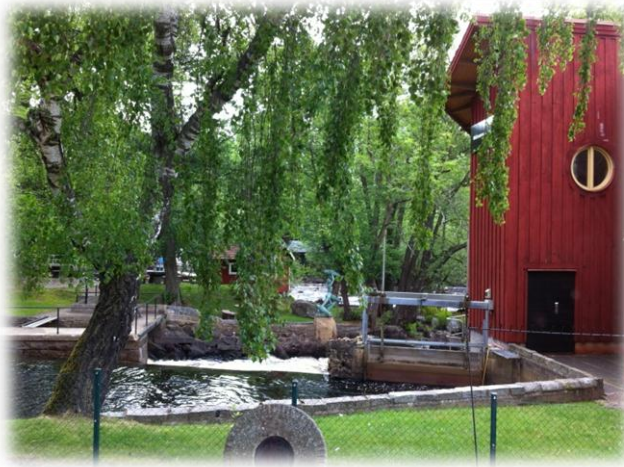

vilja ha det på alla håll. Vad jag kan förstå har Karlshamn här planerat utrymme och byggt för både och (se foto).

Svängsta är också en ort fylld av industrihistoria. Här finns lokalerna efter Halda-fabriken som tillverkade fickur och sedermera skrivmaskiner. Hos ABU Garcia tillverkas fortfarande de berömda spinnfiskerullarna. Jag vet att lokala entusiaster vill etablera ett Halda-museum. Under min tid som turistchef inom Region Blekinge så var jag i Svängsta och fick höra om planerna och se skrivmaskinens utveckling. Idag är skrivmaskiner nostalgi för alla som umgicks med detta arbetsredskap innan datorernas intåg. Den yngre generationen vet väl inte ens hur en skrivmaskin ser ut? www.svangsta.info

I Asarum blir det tydligt hur viktigt det är med bra skyltning. I orter med flera cykelvägar är det lätt att köra fel även med en bra karta/underlag. Jag cyklade mycket efter Vecturas inventering. I Asarum kom jag fel och ett tag var jag alldeles desorienterad. Troligen började jag också bli lite trött efter en hel del timmar på väg.

Asarum - Sölvesborg

Efter lite omvägar hittade jag dock rätt och sätter kurs västerut mot Mörrum. Och nu får jag för första gången under resans gång cykla i motvind. Jobbigt...och jag har ganska långt kvar till Sölvesborg!

Väl framme i Mörrum landar jag ner till Kronolaxfisket och Laxerian för att äta. Hoppades träffa Gudrun som driver Laxerian, men tyvärr var hon ledig denna dag. Men depåerna kunde fyllas för den fortsatta färden mot Sölvesborg. www.morrum.com.

Från Mörrum cyklar jag sydväst på en del av Mörrumsrundan. Den tar mej fram till Stensnäs och E22:an. Det är här bygget av den nya motorvägen mellan Stensnäs och Sölve skall ersätta den nuvarande Europavägen 2014. Vägen kommer att dras förbi flaskhalsarna Pukavik och Valje. Meningen är då att SOL skall få en GC-sträckning längs den nuvarande Europavägen.

Här står jag nu vid E22:an i Stensnäs och ser o hör bilarna susa förbi i rasande tempo. Man känner sig ganska liten när man står där och det knappt blir några luckor för att jag skall kunna ta mej över vägen till en omväg via Galleryda till Björkenäs. Så här får jag ta mej runt och cykla ett antal extra km. Det skall inte våra SOL:are behöva göra efter 2014.

Mellan Asarum och Mörrum har SOL och cykelspåret samma sträckning. Cykelspåret är av Cykelfrämjandet rekommenderade cykelvägar längs Sveriges östra kuststräcka. www.cykelframjandet.nu På omvägen mot Pukavik ansluter jag på nytt till cykelspåret som i inlandet fortsätter direkt ner till Sölvesborg.

SOL däremot skall ha sträckning genom Pukavik och Norje. På mina omvägar mot Norje så korsar jag bygget av den nya motorvägen vid flera tillfällen. Det är ett gigantiskt projekt och jag förstår att det kostar multum att bygga motorväg. Till skillnad från cykelvägar!... vars investeringskostnad i jämförelse är det berömda p:et i Mississippi. Men trots detta och trots att cykel har så många

positiva effekter (hälsa, besöksnäring, miljö, pendling m.m.) så är det så svårt att få fram de resurser som behövs.

Efter diverse kringelkrokar når jag Norje, där det är kvällen före Sweden Rock Festival. Många människor har dock redan anlänt och det är full rulle kring området. Här skall nu drygt 30 000 människor lyssna på Rockmusik och festa onsdag-söndag.
www.swedenrock.com

Sölvesborgs kommun har valt att leda sin del av SOL ut på Listerlandet, www.listerlandet.se, via Lörby till Mjällby och sedan västerut in till centrala Sölvesborg. Som alla förstår har jag nu befunnit mej på nivå med havet, eller på några meters höjd över havets yta sedan jag kom till Pukavik.

Till Lörby cyklar jag (och även fortsättningsvis SOL) på befintlig väg med ej separerad biltrafik, 5,2 km. Från Lörby via Mjällby är det cykelväg hela vägen in till Sölvesborgs centrum.

Efter 10 timmars på väg så kommer jag till Mjällby och får även här cykla lite extra omväg för att finna Extra Mjällby, där jag inhandlar dryck och annan proviant.

Från Mjällby är det suveränt fin cykelväg, men...det är motvind och jag har varit på väg sedan strax innan kl 9 i morse. Lite kämpigt, ja faktiskt det kämpigaste avsnittet under hela cykelturen!

Aldrig har väl Sölvesborg känts så efterlängtad som denna kväll. Jag känner ju väl till Sölvesborg och tar mej snabbt fram till centralt belägna Vita Huset B&B. Ulrika Segre och

Håkan Thuresson driver Vita Huset sedan några år tillbaka. Hög standard, vilket uppskattades efter denna dags långa SOL-etapp.
www.vhbb.se

Efter en schön dusch så går jag en runda på stan. Cykeln är i bra säkerhet inne på Vita Husets gård. En journalist från tidningen Sydöstran har flera gånger under dagen "jagat" mej för ett möte när jag kommer till

Sölvesborg. Eftersom det blev en ganska sen målgång överenskommer vi att träffas imorgon innan jag fortsätter mot Kristianstad och Åhus.

Under Sweden Rock festival präglas Sölvesborg av detta stora evenemang. Alla besökare som då kommer hit kan verkligen känna sig välkomna. Exempelvis affärerna skyltar med rockprofil. Hade jag kommit en dag senare hade det varit svårt att få husrum i Sölvesborg med omnejd. Denna kväll är Vita Huset inte riktigt fullt, men flera rock-besökare har redan kommit.

Dagens etapp är den längsta under turen till Simrishamn. Räknar med att jag cyklat mellan 9 och 10 mil med de omvägar jag fått ta och de felkörningar jag gjort. Det känns att det varit en lång dag på cykel, så nu kommer jag att sova gott.

En reflexion innan jag somnar är att jag cyklat mycket på banvall hittills, men att det i den mesta sträckningen ändå är mycket stimulerande upplevelse. Underlaget varierar och det behöver vi vara speciellt uppmärksamma på så att vi får tillräcklig kvalitet. Det blir viktigt att vi beskriver/marknadsför SOL på ett ärligt sätt utifrån underlag och upplevelsemöjlighet. En bra skyltning är viktig och en viktig del av budskapet. Också att vi skall "toppa" leden med avståndsangivelser, rastplatser m.m.

Start etapp 3 onsdag den 6 juni

Start med frukost i Vita Husets frukostmatsal. Det märks att det är Sweden Rock i stan med flera "rockare" till frukost. Pratar med en tyska från Hamburg som varit på Sweden Rock flera gånger. Hon gillar lugnet och de avslappade människorna här...till skillnad från hetsen och hårdheten i Hamburg!

Träffar också en journalist från Sydöstran innan det är dags att starta den tredje etappen. *(tyvärr blev det aldrig någon artikel i tidningen).*

Sölvesborg – Valje

Skapligt väder denna tredje dag. Lite ljusare än tidigare, även om temperaturen fortfarande är lägre än normalt.

Det är flera cykelvägar som leder åt det håll jag ska och någonstans väljer jag fel! Kommer ända ner till Tredenborgs camping innan jag inser misstaget. Men det är trevligt att se havet så ingen skada skedd, förutom några kilometer extra.

Under gårdagen hade jag kontakt med Kristianstadsbladet som vill träffa mej när jag kommer till Kristianstad. Nu ringer Bladets fotograf Lasse Ottosson och vi stämmer möte i Valje. Cyklar förbi Valjevikens Folkhögskola, som är rehabcenter för funktionsnedsatta, konferenscenter, sport- och friskvårdsanläggning m.m. En stor anläggning med möjligheter för SOL:S cyklister. www.valjeviken.se

Fortsätter därefter på en liten skogsstig genom bokskogen. Snart ser jag Valje Herrgård med byggnader från 1700-talet, som nu är omsorgsfullt restaurerade och som numera hyser konferenser och fester. www.valjeherrgard.nu

Snart är jag vid Valjevikens camping och där träffar jag Lasse som tar foton för reportage i Kristianstadsbladet. www.valjevikenscamping.com

Valje är samhället som ligger på gränsen mellan Blekinge och Skåne. Kommer in i den 6:e kommunen som är engagerad i SOL, Bromölla, och den tredje regionen. Efter att ha cyklat på mycket banvall genom Småland och Blekinge passerar jag Kustbanan genom Blekinge. Här går det Öresundståg från Köpenhamn varje timme och det är en viktig ingrediens i miljöriktig besöksnäring framöver. Inte minst vad gäller cykelpaketering och att kunna nå SOL.

När jag lämnar Sölvesborg kan jag konstatera att i denna del är SOL-leden klar med utmärkta cykelvägar. Dock återstår ju Pukavik-Norje längs den nuvarande E22:an, men det skall ju lösa sig 2014 när den nya motorvägen är klar för invigning.

Valje – Kristianstad

I Valje möter SOL den nyligen invigda Smugglarrundan. Det betyder att även om SOL inte når in i Bromölla samhälle så kan man välja en avstickare via Smugglarrundan. Det är en utmärkt runda som mäter 19 km och som med utgångspunkt Bromölla når Valje, Edenryd och Nymölla (Gualöv). SOL och Smugglarrundan sammanfaller i ca 8 km. Precis så skall det fungera med SOL som huvudled på många håll så småningom. www.bromolla.se/global/turism/smugglarrundan.pdf

Cykelvägvisning

På Smugglarrundan möts jag också av den utformning för regionala cykelleder som kan bli standard i Sverige framöver. Trafikverket Region Syd leder arbetet med att ta fram cykelvägvisning för nationella och regionala leder i Sverige. Smugglarrundan är inom ramen för detta arbete försöksled.

I Edenryd, som är beläget ca 5 km efter Valje finns det flera B&B-boenden. Skylten ovan står utan för Rusthållargården. www.rusthallarens.se. Även Edenryds Gästgivargård har genuint boende. www.edenrydsgastgivargard.se.

Plötsligt i Edenryd ser jag Ulrika och Håkan som driver Vita huset. Här i Edenryd driver de också en gård, hyr ut boende på gården och en stuga vid havet. Detta förutom att de har gårdsbutik och säljer lokalt producerade produkter på torget. Jag som bara cyklar blir svettig när jag tänker på allt de åstadkommer med stor energi.

Detta möter ett annat av SOL:s mål: att vara en infrastruktur och ett starkt regionalt varumärke som skapar förutsättningar för befintliga aktörer att utvecklas, men också ger möjligheter för nya att etablera sig med tillräckliga affärsmöjligheter.

Edenryd är ett bra exempel där flera samverkande aktörer tillsammans skapar ett varumärke och utvecklar besöksnäringen.

Passerar det stora pappersbruket i Nymölla. Här har Stora Enso Nymölla AB finpapperstillverkning av kopieringspapper m.m. Snart är jag i Gualöv och här kommer nästa stora "hål", där det måste byggas ny cykelväg för att komma vidare.

Det är en sträcka som mäter 3,5 km (500 m i Bromölla resp 3 km i Kristianstad) som måste nyanläggas. Kostnaden är beräknad till ca 5 milj. Markägare är här slottsegendomen Trolle Ljungby AB och diskussioner med markägaren har inletts. En förnyad kostnadsbedömning är upphandlad och Kristianstads kommun håller på att ombudgetera resurser för ett genomförande. Känns mycket positivt så långt! Den nya cykelvägen kommer i stort att följa Kustbanan till Bäckaskogs samhälle.

Själv får jag denna gång ta en omväg via Kjuge, Kjuge Kull och Kiaby för att nå Bäckaskog. Det är mer än dubbelt så långt, men för mej ett nöje. Jag gillar starkt det steniga landskapet kring Kjuge. Stora stenblock utspridda i terrängen. Kjuge kull är en av Sveriges ja kanske Europas!, bästa platser för Bouldering (klättring på stora stenblock) och innehåller just nu mer än 1 300 problemställningar för klättrare. www.kjuge.nu

Väl framme i Bäckaskog är det bra cykelväg till centrala Kristianstad. Vid Magle Sten, eller Trollasten som den också kallas, träffar jag en journalist från Norra Skåne (vilket resulterar i en bra artikel om SOL). Trollasten är ett stort stenblock som jättekvinnan på Kjugekull kastade mot Åhus för att få tyst på kyrkklockorna där, men stenen nådde bara till Bäckaskog.

I Fjälkinge, men egentligen redan i Gualöv möter jag Humleslingan, som jag faktiskt för många år sedan varit med om att skapa. Humleslingan sträcker sig kring Skånes största sjö, Ivösjön och är idag ett paraply och viktigt varumärke för turismaktörerna i området. Humleslingan är brunskyltad och var en av pilotsträckorna för vackra vägar i Sverige. www.humleslingan.com. Slingan har fått namn efter den humleodling som var en viktig näring i Näsumsdalen ända in på 1950-talet.

I Kristianstad är det väl tillgodosett med cykelvägar och det är lätt för mej att nå de centrala delarna av staden. På en av gågatorna har jag stämt möte med Kristianstadsbladets reporter Inga-Lill Bengtsson, som intervjuar mej ang cykelturen och SOL (resulterar också i en helsida om SOL).

Kristianstad, www.kristianstad.se, är ju idag starkt förknippad med Kristianstads vattenrike, www.vattenriket.kristianstad.se, som är ett av UNESCO utsedda

biosfärområden i Sverige. 2011 invigdes Naturum Vattenriket som snabbt har blivit en anläggning med många besökare.

Sol med naturprofil?

När jag befinner mej i Kristianstads Vattenrike funderar jag på hur stark SOL:s koppling till naturen och naturupplevelse är. Och att leden också kommer att ha mycket starka och strategiskt placerade "dragare med koppling till unik natur. I norr jobbar Alvesta, Tingsryd och Växjö tillsammans med Naturvårdsverket för att kunna inviga Sveriges 30:e nationalpark, Västra Åsnen, 2015. Ungefär halvvägs i SOL finns biosfärområdet Kristianstads Vattenrike och i den sydligaste delen nationalparken Stenshuvud. Däremellan passeras många naturreservat och upplevelserik natur. Vi har mycket naturmiljöer med gott om utrymme att erbjuda besökarna från kontinenten. Naturen skall vi krydda med mycket kultur/historia (kom ihåg ovan idé till kulturprojekt!).

Kristianstad kommer att kunna erbjuda SOL-besökarna ett mycket bra utbud när det gäller service, mat, sevärdheter m.m. Jag stannar dock inte länge i min gamla hemstad denna gång utan fortsätter mot Åhus och Hanöbukten.

Från Teleborgs Vattentorn till Sveriges lägsta markpunkt!

Jag kan väl nämna att i Kristianstad finns Sveriges lägsta markpunkt, 2,41 m under havsytans nivå, och stora delar av staden ligger under havsytans nivå. Därför har man

de senaste 10 åren arbetat hårt för att valla in Kristianstad och ge skydd för skapa förutsättningar för ålen framtida överlevnad.

<http://www.kristianstad.se/sv/Turism/Shopping---Ny-Tellus211/Alakusten/>

Åhus – Skepparpsgården, Haväng

Jag kommer iväg även vid 9-tiden denna dag. Lämnar Åhus via hamnpromenaden där många restauranger finns, liksom ABSOLUT-fabriken som tillverkar vodka. Vädret som tidigare, kyligare än vad som kan förväntas denna tid på året men det är hopp om solglimtar idag.

Cyklar i den natursköna strandskogen mot Yngsjö. Eftersom det regnade lite i natt så doftar det gott i skogen.

Denna tallskog är planterad på 1800-talet som skydd mot sandflykten. Tidigare ek- och bokskog skövlades på 1600-talet, bl.a. för fartygsbyggen.

Till Yngsjö är det ett naturligt, lättcyklat underlag som ger en komplett naturupplevelse. Någon förändring av underlaget behöver ej göras.

Cyklar över Helgeåns utlopp i Hanöbukten vid det Gropahålet. Det var 1776 som Helge å tog ett nytt utlopp efter det att böndernas utdikningar gett vika. Det var dramatiskt och tömde den s k Yngsjösjön.

Vid Gropahålet besöker jag Martins rökeri och får en pratstund med Martin. En driven företagare som är ålafiskare och minkfarmare i grunden. Minkfarmen är för länge sedan borta. Istället finns där en välbesökt camping/fiskecamp. Rökeri, butik, restaurang och sommaraktiviteter i övrigt. www.martinsrokeri.se

Cyklar vidare och ser att fler och fler aktörer etablerar sig längs väg 119 ner mot Olseröd/Maglehem. Hoppas SOL ytterligare kan bidra till att stärka den utvecklingen.

Fortsätter förbi Nyehusen och Furuboda vidare mot Friseboda. Söder om Furuboda ca 3 km på befintlig väg med biltrafik. Vid passagen av Friseboda naturreservat cyklar jag på dålig grusväg som måste åtgärdas, sträcka drygt 1 km (Kstd7/6AC). Kommer till Rigeleje och Juleboda, som ligger vid Ravlunda skjutfälts norra gräns.

Nu kommer jag inte längre längs havet utan får på befintlig, väg med biltrafik, 2,5 km, cykla uppför backarna till Maglehem. www.maglehem.com Stigningen är ca 50 m på en rak väg med mycket god sikt. Innan jag kommer fram till banvallen i Maglehem kan jag välja att cykla ner till Blåherremölla och ta en fika. Det gör jag dock inte denna gång. Blåherremölla är en gammal kvarn som ligger i en mycket naturskön miljö i Julebodaåns dalgång. www.blaherremolla.se

Fortsätter på banvallen mot Brösarps gamla station. Härifrån och till St Olof driver Skånska Järnvägar Sveriges äldsta normalspåriga museijärnväg...Ångtåget på Österlen. www.skanskajarnvagar.se

Tar mej vidare till Brösarps Gästis, där jag avtalat möte med en journalist från Radio Kristianstad. Han intervjuar mej samtidigt som jag går med cykeln och är andfådd efter att ha cyklat i god fart för att hinna till avtalad tid. På Brösarps Gästis äter jag också lunch, en riktigt god gryta. www.brosarpsgastgifveri.se

Vecturas utredning föreslår ny GC-väg vid väg 9 förbi Brösarps backar. Det är en 4,5 km lång sträcka som behöver nyanläggas i ett område med höga slänter och besvärliga genomskärningar. Brösarps backar är också naturskyddade. Är det möjligt att nyanlägga eller kan man finna en annan lösning? För att känna hur det är att cykla på väg 9 förbi Brösarps backar (vilket många turister idag gör) valde jag denna sträckning och kan konstatera att det idag är livsfarligt! Kurvor, backar, tung trafik och hög frekvens sommartid. Här cyklar sommartid tusentals besökare, även barnfamiljer. Cykelspåret (tidigare nämnt ovan) rekommenderar denna sträckning och den är även utmärkt som Cykelspåret på Norstedts nya cykelkarta! Här måste det bli en annan lösning...det är tidsfråga innan något allvarligt händer. Dessutom blir besökare besvikna över att vara tvungna att cykla på detta vis och deras budskap vill vi inte höra.

Jag kommer under juli att träffa Byarådets ordförande i Maglehem för att få lokala önskemål och tips på möjligheter. I augusti kommer jag att ha ett möte med representanter för Leaderprojektet "Brösarp-med naturen som lockbete". Projektet har som syfte att locka turister och potentiella inflyttare till Brösarp. www.brösarp.com Jag hoppas genom dessa möten få lokalkännedom och få veta hur man ser på olika möjligheter och sträckningar.

Det finns möjligheter att ta sig via småvägar från Maglehem/Brösarp, utanför skjutfältet, till Skepparpsgården i Haväng. Det förutsätter dock en lösning beträffande Vitemölla naturreservat (se mer nedan). En annan möjlighet är att inledningsvis låta SOL gå på befintlig a vägar, tillsammans med biltrafik i samma sträckning som den rekommenderade cykelvägen "Gastronomins tecken".

Vid Ravlunda tar jag av från väg 9 och cyklar ner mot Haväng och vandrarhemmet. Det är mycket naturskönt och jag passerar Verkeån som slingrar sig ner mot utloppet i havet.

Skepparpsgårdens drivs som STF:s vandrarhem sedan 1952. Imorgon, den 8 juni, är det 60 år sedan Dag Hammarskjöld invigde vandrarhemmet, som är inrymt i en typisk kringbyggd Skånegård. De äldsta delarna är från 1700-talet. Flyttades till nuvarande plats från Ravlundafältet när skjutfältet etablerades. Genuint och mysigt. Populärt sommartid och man måste boka långt i förväg för att få plats. www.stfhavang.com.

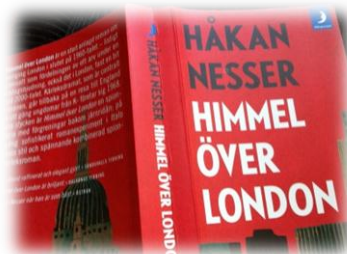

Jag får tid att prata med Christel och Leif Lindholm som sedan många år är värdar här. Vi talar naturligtvis om hur det är att cykla i området och om diskussionerna kring Vitemölla naturreservat m.m.

Lindgrens länga med Havängs utemuseum, som berättar om Havängs natur och historia.

Dagens etapp var lite kortare än föregående dagar och jag har gott om tid att koppla av i de natursköna omgivningarna. Besöker

Håkan Nessers bok "Himmel över London" åker med i cykelväskorna och jag avslutar dagen med att läsa några kapitel. Idag har det varit mera sol än tidigare dagar. Imorgon är det sista dagen på min cykeltur. En etapp som inte heller den blir så lång.

Innan jag somnar denna kväll funderar jag framförallt över hur nödvändigt det är att finna bra lösningar för alla de besökare som vill cykla i detta område. Borde varit löst för länge sedan. Många cyklister vill uppleva Brösarps Backar, det är mycket starkt varumärke!. Men det är ju livsfarligt att ta sig dit....den som inte tror mej tycker jag skall göra en provtur!

Start etapp 5 fredag den 8 juni

Vaknar med skapligt väder, men det är risk för regn senare under dagen. Dagens etapp är den kortaste och jag skall via Vitemölla, Kivik, Lilla Vik och Baskemölla ta mej till Simrishamn och stationen för att med tåg ta mej tillbaka till Växjö.

Denna dag firar Skepparpsgårdens vandrarhem 60-årsjubileum. Leif berättar i samband med frukosten att Ystads Allehanda idag har ett helt uppslag om det populära vandrarhemmet. Jag är inbjuden att delta i eftermiddagens firande, men måste avböja deltagande eftersom jag måste ge mej av tidigare för att hinna tillbaka till Växjö innan det blir alltför sent fredag kväll.

Haväng – Simrishamn

Som "vanligt" ger jag mej iväg vid 9-tiden och det blir en lite ovanlig början på denna etapp. Jag skall ta mej genom Vitemölla naturreservat som är beläget alldeles söder om Skepparpsgården.

Det har under många år (i alla fall 5) förts en diskussion mellan Trafikverket och Länsstyrelsen om möjligheten att kunna få dra en cykelled genom detta naturreservat. Det är känslig natur vi talar om, men en naturtyp, Sandstäpp, som för att behålla den skyddsvärda faunan måste trampas kontinuerligt. Då bildas det sandblottor som är en förutsättning för nyetablering av bl a Sandnejlika. Man får alltså både gå och cykla i reservatet, men Länsstyrelsen vill inte att människor skall "gå" koncentrerat längs en led.

Det är svårt att cykla i reservatet, så jag får gå och leda cykeln den mesta sträckan, drygt 2 km. Jag får nu en bra uppfattning om den skyddsvärda naturen och funderar över om man inte på ett kreativt sätt ändå skall kunna finna en ömsesidig lösning. Jag har överenskommit med Kerstin Åklundh, Trafikverket om att ta initiativ till möte utifrån Sydostledens perspektiv och hur vi skall kunna hantera både ökad turism och skyddsvärd natur i detta område. Trafikverket Region Syd är också mycket angelägna om en lösning för cyklisterna i detta område.

Jag når fram till Vitemölla och cyklar i denna idyll vidare mot Kivik. I Kivik möter jag Fritiof Nilsson Piraten. Han tycker att Sydostleden är en bra idé och hade den funnits när han skrev sina böcker, så hade säkert en del av hans historier utspelats kring densamma! Det känns bra att en sådan litterär auktoritet välkomnar SOL och ser vilken tillgång den blir för bygden!

I södra delen av Kivik skall SOL följa den befintliga vägen upp mot Svinaberga. Samtidigt som det nu börjar regna så möter jag den brantaste och jobbigaste backen under hela cykelturen. Från 34 m höjd över havet stiger det som högst till 93 m. Beträffande regnet så måste jag vara nöjd över att jag har klarat mej torrskodd i 4,5 dagar av 5!

Här uppe på höjden är det en stor frihet att cykla. Tänk om vädret hade varit bättre och sikten vidare och längre! Den befintliga vägen har här bedömts som tillräckligt trafiksäker för att ingå i SOL-sträckningen. Längs vägen finns ett antal högt belägna besöksanläggningar och mitt mål är närmast Restaurang o konferens Allé, som drivs av Eva Thuresson (som jag känner sedan samarbete kring maten i Skåne under min tid som turistchef i Kristianstad).

Jag kommer snart till Allén som leder till denna fina restaurang- och konferensanläggning. Jag knackar på köksvägen och finner köksmästaren Jesper Dahl och Evas mamma i full gång med förberedelse i köket, bl.a. skall massor av sparris hanteras. Eva har många järn i elden och är på Högskolan Kristianstad (gastronomiprogram). Men jag blir ändå mycket väl mottagen och blir bjuden på smörrebröd i köket. Får också tillfälle att berätta om SOL och skicka en hälsning till Eva. www.alle.se

Fortsätter i det disiga och regntunga vädret. Nu bär det dock utför och jag får tillbaka alla de meter jag kämpade uppför söder om Kivik.

Det är nu full fart mot Simrishamn. Simrishamn har gjort mycket av cykelläxan och det är mycket på nyanlagda cykelvägar. Det märks att jag nu befinner mej i ett område där besöksnäringen är viktig och omfattande (i alla fall sommartid). Liksom regnet duggar turismaktörerna tätt.

Snart är det nära till Simrishamn och mitt Twitter blir här YES!!!!!! Härlig känsla när jag når målet i Simrishamn.

www.visitstadosterlen.se. Här blir det lite förfriskningar på hamnplan innan jag tar mej till stationen. Det regnade de sista 5 kilometrarna, men vad gör väl det när jag fått höra av Jesper och mamma Thuresson hur torrt det är på Österlen och hur välbehövligt regnet därför är.

Jag löser biljetter (för mej själv och cykeln) till Växjö. Hur mycket tror Du det kostar för en cykel att åka den sträckan? För mej själv kostar biljetten 181 kr och för cykeln 108 kr! Så det är förhållandevis inte billigt att vara cykel på tåg. Men detta nya pågatåg mellan Simrishamn och Malmö är en mycket positiv upplevelse. Inte minst med cykel. Bra utrymme och möjlighet att spänna fast cykeln på ett bra sätt. Men kommer det en grupp med cyklister så blir det kamp om de platser som står till förfogande.

I Malmö byter jag till Öresundståg, vilket är ok men långt ifrån så bra som det förra tåget, vad gäller utrymmet för cykel. Men tågresan går bra denna fredageftermiddag/kväll och jag anländer till ett mycket regnigt och vått Växjö vid 18-tiden.

Det har varit en fantastisk resa med många upplevelser och, framförallt, så mycket konkret erfarenhet att ta med i projektarbetet. En god investering i tid! Lite privilegerad är jag nog, som får möjlighet att göra denna cykeltur på arbetstid. En tur som så många kommer att göra på fritid och semester. Nu skall jag smälta intryck och så småningom skriver jag denna rapport som får dej att bättre känna SOL och arbetet med att utveckla den.

Jag har ju också twittrat under hela turen och totalt har det blivit 118 twitter. Tack till Er alla som följt min cykeltur!

Tommy G